

דגם תשובות – תורה שבעל פה, מס' 005381, חורף תשע"ח

הערה למעריך: דברים הכתובים בסוגריים אינם מחייבים את הנבחן.

פרק ראשון – במעגלי המשנה

על הנבחן לענות על חמש מן השאלות 1-7, ועל שאלות 8-9 – חובה.

על הנבחן לענות על חמש מן השאלות 1-7.

1. תורה, מצוות ודרך ארץ

- א. (1)** הכלל – כל מצוות לא תעשה [בין שהזמן גרמה, בין שלא הזמן גרמה] גם נשים חייבות. שלוש מצוות אלו יוצאות מן הכלל כיוון שנשים פטורות מהן אף שהן חייבות בכל מצוות לא תעשה.
- (2)** – בל תשחית – [לא תשחית את פאת זקנך" (ויקרא, י"ט, כ"ז)] – אסור לגלח את פאות הזקן באמצעות תער.
- מצווה זו יוצאת מן הכלל כי לנשים אין זקן.
- בל תקיף – [לא תקפו פאת ראשכם" (ויקרא, י"ט, כ"ז)] – אסור לגלח את פאות הראש. מצווה זו יוצאת מן הכלל כי יש היקף בין פאת הראש לפאת הזקן [לא תקפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנך" (ויקרא, י"ט, כ"ז)] ועל פי ההיקף לומדים שרק מי שמוזהר על השחתת פאת הזקן מוזהר גם על הקפת פאת הראש.
- בל תטמא למתים – אסור לכוהן להיטמא למת [לקבל: אסור לכוהן להיכנס לבית הקברות; אסור לכוהן לגעת במת].
- מצווה זו יוצאת מן הכלל כי האיסור נאמר דווקא לבני אהרן [אמר אל הכהנים בני אהרן... לנפש לא יטמא" (ויקרא, כ"א, א')] ולא לבנות אהרן.
- [הערה למעריך: די במצווה אחת]

(עמ' 4-5)

- ב.** מצוות מוזהר היא מצוות עשה שלא הזמן גרמה כי חובתה חלה בכל הזמנים (עמ' 5).

2. צדקה וחסד, מידות, אמת ויושר

- א. (1)** הקושיה – מדוע האומר "שלי שלי" ונמנע מלתת צדקה זו מידה בינונית, על פי המשנה, והרי הוא רשע גמור? התירוץ – המשנה עוסקת באדם שנגוע במידת הקמצנות, אבל נותן צדקה בכל זאת מתוך יראת ה'. מידת הקמצנות שהוא נגוע בה היא "מידה בינונית" כי היא אינה מונעת ממנו לתת צדקה.
- (2)** כולם יודו שמי שלא נותן צדקה כלל הוא רשע גמור וזו מידת סדום. (עמ' 21-22)
- ב.** החטא של אנשי סדום היה הכנסת המידה הבינונית "שלי שלי ושלך שלך" לחוק במערכת החוקים שלהם, ו"אחת דתו להמית המהנה לזולתו" (עמ' 22).

3. תפילה וברכות

- א. (1)** על פי תנא קמא – סוף זמן תפילת מנחה עד הערב.
על פי רבי יהודה – סוף זמן תפילת מנחה עד פלג המנחה.
- (2)** הנימוק של תנא קמא: תמיד של בין הערביים קרב והולך עד הערב.
הנימוק של רבי יהודה: תמיד של בין הערביים קרב והולך עד פלג המנחה.
(עמ' 32)
- ב.** ברכות הנאה – ברכות לפני הנאה ממאכל או מריח. דוגמה: "המוציא לחם מן הארץ", "בורא עצי בשמים".
ברכות המצוות – ברכות לפני עשיית מצווה. דוגמה: לפני ישיבה בסוכה.
ברכות הודאה – ברכות על מעשי הבורא בטבע. דוגמה: על שמיעת רעם.
[הערה למעריך: בכל סוג לקבל כל דוגמה נכונה.]
(עמ' 39-40)

4. שבת

- א. (1)** לדעת בית שמאי אסור לפרוס בערב שבת מלכודות ורשתות כדי לצוד חיה עופות ודגים, אלא אם הדבר נעשה די זמן לפני כניסת השבת, ובעלי החיים האלה עשויים להיות ניצודים לפני כניסת השבת.
- (2)** לדעת בית שמאי, גם כליו של אדם צריכים לשבות בשבת, ולכן אסור להתחיל מלאכה שתסתיים בשבת.
לדעת בית הלל, כליו של אדם אינם צריכים לשבות בשבת, ולכן מותר להתחיל מלאכה שתסתיים בשבת.
[הערה למעריך: התלמיד צריך לנמק אחת מן הדעות.]
(עמ' 52-53)
- ב. (1)** פטור [איסור דרבנן], כי זהו כתב שאינו מתקיים (עמ' 61).
- (2)** שני התנאים להיתר של כתיבה זו:
– על נייר חלק אשר רישום עליו נמחק מאליו.
– ביד שמאל (אם הוא ימני).
(עמ' 64-65)

5. מועדים – פסח

- א. (1)** אדם לא יאכל "עד שתחשך" כדי שיאכל את מצת המצווה בליל הסדר בתיאבון.
- (2)** המשנה מציינת שאפילו עני חייב להסב כי היה אפשר לחשוב שהסבת עני אינה נחשבת הסבה כיוון שאין לו על מה להסב, וזו אינה דרך חרות.
(עמ' 94-95)
- ב. (1)** אסור לשתות שום משקה לאחר שתיית ארבע כוסות כדי לא להעביר את טעם המצה.
- (2)** אסור לשתות יין לאחר שתיית ארבע כוסות כדי שלא ישתכר ויימנע מלספר ביציאת מצרים עד שתחטפנו שינה.
(עמ' 104)

6. ארץ-ישראל ומצוותיה

- א. (1) מצווה התלויה בארץ היא מצווה שהיא חובת קרקע, מצווה שקשורה לפירות ולירקות של הארץ.
(2) דוגמאות למצוות התלויות בארץ – תרומות, מעשרות, לקט, שכחה, פאה, שביעית.
[הערה למעריך: די בדוגמה אחת. יש לקבל דוגמאות נכונות נוספות].
דוגמאות למצוות שאינן תלויות בארץ – שבת, תפילין, עבודה זרה, מילה.
[הערה למעריך: די בדוגמה אחת. יש לקבל דוגמאות נכונות נוספות].
(עמ' 133)

- ב. (1) אדם שרוצה לעבור לירושלים רשאי לכפות על בני ביתו לעבור עימו. אולם אדם הגר בירושלים אינו רשאי לכפות על בני ביתו לעבור למקום מחוץ לירושלים (עמ' 140-141).
(2) הנימוק של החתם סופר הוא שקדושת ירושלים מעולה מקדושת כל הארץ (עמ' 141-142).

7. קטע שלא נלמד

- א. לדעת בית שמאי, הסוכה צריכה להיעשות לשם החג ("לשמה"), והסוכה הישנה שמדובר עליה במשנה נעשתה "סתם" ולא לשם החג; ובית הלל סוברים שאין צורך שהסוכה תיעשה לשם החג.
ב. דין זה נאמר לפי דעת בית שמאי, כי לדעת בית הלל אין צורך שהסוכה תיעשה לשם החג.
ג. הסוכה כשרה, כי בתוך שלושים יום כבר שואלים בהלכות החג, ויש להניח שעשיית הסוכה הייתה לשם החג.

שאלת חובה. על הנבחן לענות על שניים מן הסעיפים א-ג.

8. א. ברכות

- (1) "אחר המזון" – לאחר שסילקו ידיהם מן הפת קודם שיברכו ברכת המזון.
[הערה למעריך: על תת-סעיף זה – 30%]
(2) בשבתות וימים טובים רגילים לשתות יין לאחר הסעודה (לפני ברכת המזון), ולכן כשמברכים על היין שלפני הסעודה מכוונים גם על היין שלאחר הסעודה, ומשום כך ברכת היין שלפני המזון פוטרת גם את היין שלאחר המזון. אולם בימי חול לא רגילים לשתות יין לאחר הסעודה, ולכן כשמברכים על היין שלפני הסעודה לא מכוונים על היין שלאחר הסעודה, ומשום כך ברכת היין שלפני המזון אינה פוטרת את היין שלאחר המזון.
[הערה למעריך: על תת-סעיף זה – 70%]
(עמ' 44-45)

ב. מועדים – ראש השנה

- (1) הדין – שליח הציבור של תפילת מוסף מתקיע [ולא שליח הציבור של תפילת שחרית].
תקנה זו תוקנה בשעת השמד כיוון שהוצבו שומרים בזמן תפילת שחרית כדי למנוע משליח הציבור לתקוע בשופר, ולכן תקעו בשופר בתפילת מוסף לאחר שהסתלקו השומרים.
[הערה למעריך: על תת-סעיף זה – 60%]
(2) ראש השנה הוא יום שמיועד לתפילה, להכנעה לפני ה' וליראה ממנו, לתשובה תחינה ובקשת מחילה; ולא ראוי במצבים כאלה לשמוח באמירת הלל.
[הערה למעריך: על תת-סעיף זה – 40%]
(עמ' 74)

ג. זהירות מפגיעה בממון הזולת ובמרחב הציבורי

- I. (1) "חייב בנזקו".
לאחר מכן מתחיל נושא אחר [ברישא מדובר על אדם שהניח את הכד ברשות הרבים ואדם אחר נתקל בו, ובסיפא מדובר על בעל הכד שנתקל בדבר מה ברשות הרבים והכד נשבר].
II. "המניח את הכד ברשות הרבים, ובא אחר ונתקל בה ושברה".
נימוק לדין – אין דרך בני אדם להתבונן בדרכים כשהם מהלכים מרוב מחשבותיהם וטרדות ענייניהם [לקבל גם הסברים על פי אחת מן האוקימתות שבגמרא: בממלא רשות הרבים כולה חביות אַנ באַפְּלָה].
[הערה למעריך: על תת-סעיף זה – 70%: I. – 20%; II. – 50%]
(2) אדם נתקל בכד שהונח ברחוב ושברו ונפצע מן השברים של הכד.
[הערה למעריך: על תת-סעיף זה – 30%]
(עמ' 108-110)

שאלת **חובה**. על הנבחן לענות על שניים מן הסעיפים א-ג.

9. מבוא לתורה שבעל פה

- א.** (1) מועצה של מאה ועשרים נביאים וזקנים שהיו בתחילת ימי הבית השני (עמ' 9).
 (2) הקב"ה נתן את התורה לישראל על פי דעתם של חכמים. לפסיקת חכמים יש תוקף אפילו אם הם טועים בדין.
 (עמ' 50; עמ' 22-23)
- ב.** (1) משניות חיצוניות, משניות שנתרו מחוץ למשנתו של רבי (עמ' 16; עמ' 11).
 (2) "שלא שימשו כל צורכן" — לא העבירו את השמועות כנדרש, לא העמיקו כראוי בדברים שלמדו מרבותיהם (עמ' 57-58; עמ' 26-27).
- ג.** (1) מדרש הלכה לספר שמות (עמ' 16; עמ' 11).
 (2) הקב"ה נתן את התורה באופן שלכל דין יש שני צדדים מנוגדים (זכות וחובה, היתר ואיסור, כשר ופסול) וכל אחת מן הדעות מבטאת צד אחד (עמ' 59; עמ' 27-28).

פרק שני — גמרא מסכת בבא בתרא

על הנבחן לענות על חמש מן השאלות 10-16, על אחת מן השאלות 17-18, ועל שאלה 19 — חובה.

על הנבחן לענות על חמש מן השאלות 10-16.

10. היזק ראייה (דף ב, ע"ב)

- א.** — כותל חצר שנפל — כי כבר נתרצו לבנות את הכותל בעבר [והורגלו לעשות דבר הצנע בחצר ולא למדו לזיהר זה מזה].
 — בית שער ודלת לחצר — כי היזק הראייה נגרם מן הרבים.
 — בונה כותל מול החלונות של בית שכנו — כי בביתו אדם עושה דברי הצנע.
 — גג הסמוך לחצר חברו — כי השימוש בגג אינו קבוע, ובעל החצר אינו יודע מתי יעלה בעל הגג לגג כדי שבזמן זה יימנע מעשיית דברי הצנע.
 [לקבל: גינה — כי אסור לאדם לעמוד בשדה חברו בשעה שהיא עומדת בקמותיה משום עין הרע]
 [הערה למערבך: די בשני מקרים]
- ב.** (1) מן הברייתא משמע שאם לכל אחד מן השותפים יש בחצר ארבע אמות, הם חולקים את החצר בכותל אבנים, אפילו בעל כורחו של אחד השותפים. לכאורה טעם הדבר הוא משום היזק ראייה ומשמע שהיזק ראייה שמיה היזק.
 (2) אומנם כל אחד מן השותפים יכול לכפות על חברו לחלוק את החצר כאשר יש ארבע אמות לכל אחד מהם, אבל לא באמצעות כותל אבנים אלא באמצעות גדר של קנים ("במסיפס בעלמא") שאינה מונעת היזק ראייה. אם כן, אין ראייה שהיזק ראייה שמיה היזק.

11. סתירת בית כנסת (דף ג, ע"ב)

- א.** (1) אסור לאדם לסתור בית הכנסת לפני שהוא בונה בית הכנסת אחר במקומו.
 (2) משום פשיעותא — אם יהרסו תחילה את בית הכנסת, יש חשש שייארע אונס ולא יבנו מיד בית כנסת אחר במקומו, ולאחר מכן יפשעו ולא יבנו כלל.
 משום צלויי — אם יהרסו תחילה את בית הכנסת, יש חשש שלא יהיה לציבור מקום להתפלל בו בתקופת הבנייה של בית הכנסת החדש.
- ב.** מרימר ומר זוטרא הרסו את בית הכנסת שאינו של העונה הנוכחית, והתפללו בבית הכנסת של העונה הנוכחית, ולכן אין חשש "משום צלויי".
 [הערה למערבך: לקבל תשובות אחרות על פי התוספות ד"ה "הג"ה"].

12. השתתפות בהוצאות של חצר ושל עיר (דף ז, ע"ב)

- א. (1) תועלת — שומר יכול לשבת בבית שער ולהרחיק את בני רשות הרבים מלהציץ לחצר.
 חיסרון — אין קולם של עניים נשמע לבני החצר.
 (2) חצר שאינה סמוכה לרשות הרבים.
 לפי רבן שמעון בן גמליאל, אין כופים לבנות בית שער כי אין היזק ראייה של בני רשות הרבים. לפי תנא קמא, גם בחצר כזאת כופים לבנות בית שער כי לפעמים נדחקים בני רשות הרבים ונכנסים גם לחצרות שאינן סמוכות לרשות הרבים ויש היזק ראייה.
 ב. (1) בניית חומת העיר.
 (2) — לפי מספר האנשים שבעיר, וכל אחד משלם סכום זהה.
 — לפי סכום הכסף שיש לכל אחד מאנשי העיר.

13. קופה ותמחוי (דף ח, ע"ב)

- א. (1) גבאי הצדקה נוטלים משכונ ממי שפסקו עליו לתת צדקה והוא לא נתן [ואפילו בערב שבת שיש פתחון פה לבעל הבית לומר טרוד אני].
 גבאי הצדקה צריכים לבדוק ולתת לכל אחד לפי בני הבית התלויים בו, ונמצא שהם פועלים כמו בית דין הדין בדיני ממונות.
 (2) גובים את התמחוי בשלושה כי הגבייה והחלוקה של התמחוי נעשות בכל יום ורוצים להקל על גבאי הצדקה שלא יצטרכו לטרוח ולחפש גבאי שלישי לצורך החלוקה, ולכן נקבע מראש שהחלוקה תיעשה בשלושה.
 ב. (1) רבה לא היה יושב על המחצלות שבבית הכנסת כי הן נקנו מכספי הקופה.
 (2) דין הברייתא — בני העיר רשאים לשנות את הייעוד של כספי הקופה לכל צורך ציבורי שירצו.
 רבה שינה את מנהגו בעקבות דין זה כי גם מחצלות בית הכנסת הן בכלל צורכי ציבור ומותר לבני העיר לקנותן בכספי הקופה.

14. תקנת יהושע בן גמלא (דף כ, ע"ב – דף כא, ע"א)

- א. הושיבו מלמדי תינוקות בירושלים. החיסרון הוא שהאבות היו מעלים את התלמידים לירושלים ולכן רק מי שהיה לו אב היה יכול לעלות ללמוד בירושלים, ומי שלא היה לו אב, לא היה מי שיעלה אותו ללמוד.
 הושיבו מלמדי תינוקות בכל מחוז והיו מכניסים לשם נערים בני 16-17. החיסרון הוא שכל תלמיד שרבו כעס עליו היה מבעיט ברבו ויוצא.
 ב. הדין — אחד מבני החצר אינו יכול למחות במלמד התינוקות שבאותה חצר בגלל הרעש שהתינוקות עושים.
 נימוק — על פי תקנת יהושע בן גמלא, מושיבין מלמדי תינוקות בכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר, ואם היו בני החצר יכולים למחות במלמד התינוקות, התקנה הייתה נפגעת.

15. "קא פסקת ליה לחיותי" (דף כא ע"ב)

- א. (1) המילה האחרונה במקרה – "גביה".
 המילה האחרונה בדין – "עילויה".
 המילה האחרונה בטעם – "לחיותי".
 (2) דא"ל – דאמר ליה.
- ב. (1) ליה – לו. מילה זו מכוונת לרב הונא.
 (2) דייג שזיהה את חורו של אחד הדגים ופרש את מצודתו כדי לצודו, יכול למנוע משאר הדייגים לנסות לדוג את הדג הזה ועליהם להרחיק את מצודתם ממנו אף שהדייג הראשון עדיין לא תפס את הדג, משום שהוא טוען "פסקת לחיותי".
 מדין זה משמע שהטענה "פסקת לחיותי" מתקבלת וכפי שאמר רב הונא במקרה שאדם מעמיד ריחיים ליד הריחיים שהעמיד חברו.

16. קטע שלא נלמד

- א. לדעת רב נחמן בשם שמואל, לא צריך לעשות מעקה בין הגגות. לדעת רב נחמן עצמו, צריך לעשות לגג מעקה גבוה עשרה טפחים.
 הטעם לדעה של רב נחמן בשם שמואל הוא שהשימוש בגג אינו קבוע, ולכן קל למשתמש בו להיזהר ולשים לב מתי שכנו עולה לגגו, כדי להימנע מעשיית דברים צנועים בגגו באותו זמן.
- ב. (1) מהי המטרה של מחיצה בגובה עשרה טפחים בין גג לגג? אם היא נועדה למנוע היזק ראייה, גובה המחיצה צריך להיות ארבע אמות, ואם היא נועדה לסמן את הגבול בין החלקות, די במחיצה של מסיפס בעלמא כדי שיהיה אפשר לטעון שמי שעובר את המחיצה בא לגנוב.
 השאלה נשאלה על רב נחמן עצמו.
- (2) על פי תשובת הגמרא, מטרת המחיצה היא לסמן את הגבול בין החלקות ובמקרה שהשכן עובר את המחיצה אפשר לטעון כנגדו שהוא בא לגנוב. במחיצה נמוכה יותר מעשרה טפחים השכן יכול לטעון שעבר לגג חברו כדי ליטול חפץ שנפל מידו.

על הנבחן לענות על אחת מן השאלות 17-18.

בקיאות (ללומדים 8 דפי גמרא ורש"י)

על הנבחן לענות על שניים מן הסעיפים א-ג.

17. א. דרשות פסוקים בנושא צדקה (דף י, ע"א-ע"ב)

(1) רבן יוחנן בן זכאי חלם שבני אחותו צריכים להפסיד סכום מסוים. חלק מן הסכום נתרם לצדקה, וזו הזכות שלהם, ושאר הסכום שולם לשלטונות שמכוננים "עניים מרודים" (על פי לעיל ט, ע"א ורש"י שם, ד"ה "עניים מרודים").

[הערה למעריך: על תת-סעיף זה – 50%]

(2) אדם יהודי נותן צדקה בלב שלם כדי לקיים את רצון ה' אף אם יש לו מטרה אחרת שאינה מתקיימת, אבל אדם שאינו יהודי מתחרט על הנתנה אם לא הושגה מטרתו.

[הערה למעריך: על תת-סעיף זה – 50%]

ב. גבאי צדקה (דף י, ע"א-ע"ב)

(1) I. הנותן אינו יודע למי נותן, והנוטל אינו יודע ממי נטל.

II. התלמיד צריך להסביר אחד משני המקרים האלה ולכתוב את החיסרון במקרה שהסביר.

— מר עוקבא היה מניח כל יום ארבעה זוזים בחור שבמפתן הבית של שכנו העני. החיסרון במקרה זה הוא שמר עוקבא ידע למי הוא נותן.

— רבי אבא היה הולך בין העניים כשמעות צרות לו בסודר, שהיה משלשלו מאחורי גבו, והעניים היו נוטלים את המעות מן הסודר. החיסרון במקרה זה הוא שהעניים ידעו ממי הם מקבלים.

[הערה למעריך: על תת-סעיף זה – 66%]

(2) המשפט — [ואלא היכי ליעביד] ליתב לארנקי של צדקה.

הקושיה — מן הברייתא משמע שלא בכל מקרה ראוי לתת לקופה של צדקה, ומדוע אם כן אמרה הגמרא שהצדקה המעולה ביותר היא לתת לקופת צדקה?

[הערה למעריך: על תת-סעיף זה – 34%]

ג. היתרים למכור סחורה בעיר אחרת (דף כא, ע"ב — כב, ע"א)

(2+1) — מקרה — המוכר הוא רוכל המסתובב בעיירות ומוכר בשמים.

טעם ההיתר — תקנת עזרא שרוכלים ימכרו בשמים כדי שיהיו מצויים לבנות ישראל.

מגבלה — מותר למכור רק כדרך רוכלים ולא לקבוע חנות.

— מקרה — מוכרי סלים הביאו סלים למכור בבבל ביום השוק.

טעם ההיתר — המוכרים באו מעיר אחרת והם מוכרים לאנשים שבאים ממקום אחר.

מגבלה — מותר למכור רק ביום השוק ובשוק עצמו.

— מקרה — מוכרי צמר הביאו צמר כדי למכור בעיר פום נהרא.

טעם ההיתר — המוכרים התעכבו בעיר כיוון שהם היו צריכים לגבות את חובותיהם ולא הייתה להם דרך אחרת להתפרנס עד לסיום גביית החובות.

מגבלה — מותר למכור עד סיום הגבייה רק כשיעור הנצרך למחייתם.

[הערה למעריך: די בשני מקרים ובטעם ובמגבלה לכל אחד מן המקרים]

[על תת-סעיף (1) — 66%, על תת-סעיף (2) — 34%]

עיון (ללומדים 6.5 דפי גמרא בתוספת עיון במקורות)

על הנבחן לענות על שניים מן הסעיפים א-ג.

18. א. היזק ראייה

(1) אם הקיר יהיה צר (או חלש) יש חשש שהקיר ייפול ובזמן הדיון המשפטי יהיה היזק ראייה.

[הערה למעריך: על תת-סעיף זה – 50%]

(2) כאשר אדם מסלק היזק אין חוששים שסילוק ההיזק לא יתקיים תמיד, כלומר במקרה הנדון אין חוששים שתיפול המחיצה הדקה. אם בסופו של דבר תיפול המחיצה הדקה, השופטים יידרשו לדון בכך.

[הערה למעריך: על תת-סעיף זה – 50%]

ב. קבלת צדקה מאדם שאינו יהודי

(1) הזכות ממצוות צדקה היא כמו לחלוחית שמחייבה את הצמח, וכאשר היא מתייבשת נשבר הצמח בקלות.

לכן אין לקבל צדקה מאדם שאינו יהודי כדי לא להוסיף לו זכויות ואז הוא "יישבר בקלות" (דף י, ע"ב).

[הערה למעריך: על תת-סעיף זה – 30%]

(2) I. כי ישראל אע"פ שחטא ישראל הוא, ואין אנו מעוניינים בשבירתו.

II. תרומה של כסף אפשר לקבל מישראל מומר, אבל תרומה של "דבר מסוים" כמו מנורה או מפה אין לקבל ממנו.

[הערה למעריך: על תת-סעיף זה – 70%]

ג. הרחקת נזיקין (דף כב ע"ב)

(1) I. לדעת רבי יוסי, אדם יכול לעשות בתוך שלו כרצונו, ועל הנזיק להרחיק את עצמו.

II. רבי יוסי מסכים עם חכמים שעל המזיק להרחיק את עצמו כאשר הוא מזיק ב"גירי דידיה" [כלומר בחיציים הבאים מגופו של האדם ממש]. במקרה של סולם ושובך הנמייה עלולה לקפוץ על הסולם ולהגיע אל השובך בזמן שהאדם עדיין אוחז בסולם, ומצב זה הוא "גירי דידיה".

[הערה למעריך: על תת-סעיף זה – 60%]

(2) לדעת התוספות כל דבר שמתחיל להזיק מיד משעת העמדתו נחשב "גיריה דידיה", וזהו המצב במקרים הנדונים במשניות הקודמות (תוד"ה "לימא").

[הערה למעריך: על תת-סעיף זה – 40%]

שאלת חובה. על הנבחן לענות על שניים מן הסעיפים א-ג.

19. מבוא לתורה שבעל פה

א. (1) מועצה של מאה ועשרים נביאים זקנים שהיו בתחילת ימי הבית השני (עמ' 9).

(2) הקב"ה נתן את התורה לישראל על פי דעתם של חכמים. לפסיקת חכמים יש תוקף אפילו אם הם טועים בדיון.

(עמ' 50; עמ' 22-23)

ב. (1) משניות חיצוניות, משניות שנתרו מחוץ למשנתו של רבי (עמ' 16; עמ' 11).

(2) "שלא שימשו כל צורכן" – לא העבירו את השמועות כנדרש, לא העמיקו כראוי בדברים שלמדו מרבותיהם (עמ' 57-58; עמ' 26-27).

ג. (1) מדרש הלכה לספר שמות (עמ' 16; עמ' 11)

(2) הקב"ה נתן את התורה באופן שלכל דין יש שני צדדים מנוגדים (זכות וחובה, היתר ואיסור, כשר ופסול) וכל אחת מן הדעות מבטאת צד אחד (עמ' 59; עמ' 27-28).